

NASZCIE (25) *sb n*

naszcie (19), **naście** (5), **najście** (1); *naście ModrzBaz naście : najście GórnRozm (4:1).*

na- (16), *nã-* (4); *na-* : *nã-* *GórnRozm (2:3), SarnStat (11:1); e pochylone.*

sg N naszcie (7); -é (3), -(e) (4). ◊ G naszciã (4). ◊ A naszcie (8); -é (3), -(e) (5). ◊ I naszci(e)m (1). ◊ L naszciu (5).

Sł stp: naście, Cn brak, Linde bez cytatu.

Napaść, najazd; impetus Vulg; invasio JanStat (25) : Iakom ya nyenassetl na dom robothnego Iana Piekutha [...] Anym thesz przithym naszciw zadał cztherech Ran krwawych yemv ZapWar 1549 nr 2663, 1558 nr 2686; Bo Státut iest/ iż człowiek proftego łtanu/ iestliby śláchćicá (ktoryby przyczyny z siebie násćia niedał [qui causam nullam praeuisset se invadendi]) zabił álbo ochromił/ álbo írodze ráníł/ da gárdło. ModrzBaz 71; GórnRozm Hv, H2 [2 r.]; SarnStat 505, 1169.

naszcie kogo, czego (6): ComCrac 16v; O nálezciu Młyná. SarnStat 1169. Cf Wyrażenie.

naszcie czyje (1): A gdy fię sftáło nálezcie Pogánow y Zydow z kłiążęty ich/ áby ie [Apostolów] ípotwarzyli/ y vkámionowáli: dowiedziawfzy fię/ vdáli fię do miaft Likáońfkich WujNT Act 14/5.

W charakterystycznych połączeniach: naszcie młyna, zabitego; naszcie było, stało się; kazać odprzysiędz się [komu] od naszcia; w naszciu [kogo] ranić.

Zwrot: »naszcie uczynić« (2): aby powiedziaeli [!] iesli bi pan Marczin Dworzinski sprziacziołmy swoiemy naszcie albo nayasth vczynili na dom pana Mikolaya Rynyewskiego ZapWar 1558 nr 2686; SarnStat 150.

Wyrażenie: »naszcie domu, na dom, w dom, domowe« (4:4:1:3): ZapWar 1558 nr 2686; Nuż co tych co rání łásiádá nie dáleko domu łwego á chcąc z tego wyniść/ y podrápawfzy twarz łwoię/ á drżwi porábawfzy/ y woźnemi [!] óswiadczywfy/ opífze náście ná dom/ ná onego ktorego łamże ráníł/ y pozwie pierwey o naście domowe do grodu/ niż ow o rány. GórnRozm H; Bezecni łą którzy nálezcie domowe vczyniwfzy/ z króleftwá vćiekáią. SarnStat 150; A iestliby tákie nálezcie domu było z fzlácheckich ofób/ tedy áktcia o tákowe nálezcie/ należy onému fzláchćicowi którég° on iest dom SarnStat 1169, 293, 499, 507 żp, 507, 626, 1169 [2 r.].

Szeregi: »naszcie a(1)bo najachanie« [szyk 1:1] (2): Gdzieby kto broniącz gardla łwego zabił wdrodze, wgołpodzie abo wdomv, o vinnofczy a niewinnofczy iego za nálezciem abo za naiachaniem tego zabitego, [...] ComCrac 16v; SarnStat 1169.

»naszcie, (albo) najazd« [szyk 1:1] (2): ZapWar 1558 nr 2686; NAIAZD DOMOWY. NASZCIE. INVASIO DOMVS. SarnStat 505.

Przen (1) :

Wyrażenie: »naszcie gwałtowne« (1): Nie wymownym y táiemnym/ ktorego ludzie widzić nie mogą/ obyczáiem ofiárówanía/ zrzádenim twoim P. Chryftus vprzedza nálezcie gwałtowne/ y łam siebie ofiárę y zabicie ofiárował zá nas SkarKaz 158b.

Synonimy: najazd, najechanie.

Cf NAJŚĆ